

Yeşaya, dördüncü bölüm

I. Yahuda'yla ilgili peygamberlikler (1-12)

- A. Tanrı'nın Yahuda'ya karşı davası (1:1-31)
- B. Son günlerle ilgili vaatler (2:1-4)
- C. Kutsamadan önceki sıkıdüzen (2:5-2:22)
- Ç. Sıkıdüzenin sürmesi (3:1-4:1)
- D. Sıkıdüzenin ortasında ümit (4:2-6)
  - 1. Rabbin filizi güzel ve yüce olacak (4:2).
  - 2. İsrail'in kaçıp kurtulanları için yeryüzü, iyi ve güzel meyveler verecek (4:2).
  - 3. Tanrı, Sion kızlarının iğrençliğini yıkayacak (4:3).
  - 4. Tanrı Yerusalem'den kan temizleyecek (4:3).
    - a. Adalet ruhuyla
    - b. Yakma ruhuyla
  - 5. Böylelikle Yerusalem'de yaşayan herkes kutsal sayılacak (4:4).
  - 6. Tanrı, Sion dağındaki her evi ve onun toplantılarını koruyan örtü olacak (4:5,6).

4:1 o gün: «O gün», «erkeklerin kılıçla ve yiğitlerin savaşta düşecekler»i gündür (3:25). Bu ayet, aslında üçüncü bölümün konusunu bitirir.

tutup: Yahudalılar'ın bir adamı tutup önderleri yapmak istedikleri gibi (3:6,7'de), yedi kadın da bir erkeği onun adıyla çağrılmak için yakalayacaklardı. Bu durum erkeklerin, özellikle de sorumluluk yüklenen erkeklerin azaldığını gösterir. Bir toplumun sayıca azalması, Tanrı'nın ona günahı yüzünden yüklediği bir cezadır (Mezmun 34:21). Günah, gerçeğe ters düştüğü için bilgelikten yoksundur. Bilgelik yoksunluğu ise yitime, yalnızlığa yol açar.

utancımız: Bugün bile birçok yerde söz konusu olduğu gibi, eski zamanlarda bazı toplumlar çocuksuzluğu bir utanç, bir alay konusu olarak görürdü. Hacer, çocuk doğuramayan Sara'yı küçük gördü (Tekvin 16:4). Hanna'nın «ortağı onu öfkelenmek için incitirdi, çünkü Rab onun rahmini kapamıştı» (1. Samuel 1:6). Yahudi aileler, Mesih'in kendi soyundan doğacağını ümit ederdi. Çocuksuz kalmaları bu ümidin yitimi anlamına gelirdi. (54:1-8 ayetlerini de inceleyin.)

Çocuklar, bir ailenin soyunun sürmesini olanaklı kılar. Ailenin büyükleri, önemseydiği ilkeleri çocuklarına aktararak kendi yaşamlarını bir bakıma onlarda sürdürür. Bir kişinin fizyolojik yapısı ve psikolojik özellikleri, büyük olasılıkla ondan sonraki birkaç kuşağı etkiler. Bunu düşünerek Petrus'un inanlılara seslenmesi uyarıcıdır: «Ne çeşit insanlar olmalısınız? Kutsal yaşayışa ve tanrısayarlığa bağlı insanlar...» (2. Petrus 3:11). Bir ulus, Tanrı önünde yararlı sayılmak için doğruluk ilkelerine bağlı kalmalıdır. Toplumun büyükleri gerçeğe uygun yaşamalı, yorulmadan, bıkmadan çocuklarını onların kavrayabilecekleri bir biçimde Tanrı yolunda isteklendirmelidir (Tekvin 18:18,19; Tesniye 6:6,7,20; 11:19; Süleyman'ın Meselleri 20:6,7).

4:2 o gün: Bu paylayıcı peygamberlik, yüreklendiren bir haberle başlamıştı (2:1-4) ve yine öyle sona erdi (4:2-6). Tanrı, Yahudalılar'ı uyarmakla birlikte, aşırı üzüntüye kapılmamaları için (2. Korintliler 2:7) ümit de verdi.

«O gün»ün ümit verici özellikleri şunlardır:

1. Mesih dünyaya dönecek, O'nun bağlıları O'nu sevecek ve yüceltecektir (Aşağıdaki «Rabbin Filizi»yle ilgili nota bakın, 4:2).
2. Tanrı'yı tanıyanlar günahtan arındırılarak kutsal sayılacaktır (4:3,4).
3. Tanrı Kendisiyle birlikte olanların her zaman yanında kalacaktır. Onları koruyacak ve böylece güvenlik sağlayacaktır (4:5,6).

Bu özellikler, hiç kimsenin hak etmediği kayradır. Tanrı bağlısı, O'na gönül borcunu durmadan şükranla bildirmelidir (Mezmun 34:1-3, 71:6,14; İbraniler 13:15).

Rabbin filizi: Bazıları bu ayeti yorumlarken, yalnız toprağın verimliliğinin yenilenmesiyle sınırlı olduğunu ileri sürer. Bu görüş, peygamberlerin uydukları biçimi görmezlikten gelir. Peygamberler, yerel ve tarihsel konularda Tanrı'nın uyarılarını, Mesih'in gelişini ya da egemenlik kuracağı çağı andıran benzetmeler bulurlardı. Eski Antlaşma'da Mesih'le ilgili bildiriler çok sık bulunur (11:1,2; 53:2,3; Vahiy 22:16'e de bakın).

Yeşaya'nın tanıttığı Filiz, Yeremya'nın (23:5-6; 33:15) ve Zekarya'nın sözünü ettiği Filiz'dir (3:8; 6:12). Yeremya'da bildirilen Filiz «YAHVE doğruluğumuz» adıyla çağrılan bir kraldır ve Zekarya'da sözü edilen Filiz, bir kişidir. Yeşaya, «Rabbin Filizi» adıyla Mesih İsa'nın Tanrı olduğunu ve «Yerin Meyvesi» adıyla O'nun insan olduğunu vurguladı. Yeşaya, daha sonra

açıkladığı Mesih'in gelişini, bu ayette «Rabbin Filizi» sözleriyle işaret etti (ilk gelişi [53:2-3]; bin yıllık egemenliği [11:1-5; Vahiy 22:16]). Dünya İsa Mesih'te, önceden hiç görmemiş olduğu salt kusursuz insana tanık oldu (2. Korintliler 5:21; 1. Yuhanna 1:5; 3:5).

yerin meyvesi: «Rabbin Filizi» ve «yerin meyvesi» birbirlerine koşut öznelerdir. Buna göre «yerin meyvesi» de İsa Mesih'in bir adıdır. Öyleyse, hangi anlama gelir? «Yere düşüp de ölmeyen buğday tanesi tek başına kalır. Ama eğer ölürse bol ürün getirir» (Yuhanna 12:24). Bu ürün «yerin meyvesi»dir. Mesih öldü, gömüldü. Ölümünden dirilmekle «yerin ilk diriliş meyvesi» oldu. Yazıldığı gibi, «Gerçekte Mesih ölümler arasından dirilmiştir. Uyuyanların ilk ürünüdür O» (1. Korintliler 15:20). Kutsal Yazı'nın bildirdiği gibi Mesih'in «yerin meyvesi» olması, Mesih inanlılarının da dirileceğine bir güvencedir: «Her biri kendine özgü sırada: İlk-ürün Mesih, sonra O geldiğinde Mesih bağlıları» (1. Korintliler 15:12-23,35-50).

kaçıp kurtulanlar: Artakalanlar (4:4), kurtulmak istememelerine karşın kurtulanlar değildir. Artakalanlar kaçanlardır, kurtulmak istediklerini etkin bir biçimde gösterenlerdir. Kurtulabilsinler diye yenilgi tanımaz bir dayanıklılıkla Tanrı'nın koşullarına uyanlardır. Böylelerine Tanrı «kaçıp kurtulanlar» der.

4:3 kızların pisliliği: (3:16). Bir kişinin ağız alışkanlığıyla «Tövbe, tövbe» demesi günahının bağışlanması için yeterli değildir. Kişi günahı yaşamından kovmalıdır. Sion kızlarının iğrençliği yılanınca ve Yerusalemlen'den kaldırılınca dek «her adam kutsal» sayılmazdı (4:4). Mesih inanlılarında onlara «kutsal» denilmesini engelleyen neler var? Bu engelleri kaldırmakta gecikmesinler (2. Korintliler 6:14-18; 7:1; Efesliler 5:26,27; 1. Petrus 1:15,16; 1. Yuhanna 3:3)!

onun kanını ... temizleyince: Kan demekle Yeşaya, Yerusalemlen'deki zorbalıklarla birlikte (1:15; 59:3) çocukları Molok'a kurban etme iğrençliğine de değinmiş olabilir. Hem Kral Ahaz (2. Tarihler 28:3), hem de Kral Manasse (2. Tarihler 33:6) bu iğrençliğe katıldı. Büyük olasılıkla bu «tapınma ayini» halk arasında Yeşaya'nın zamanından çok daha önceleri yapıyordu (57:5; Mezmur 106:38).

yakma ruhu: «Yakma ruhu», ateş gibi yargıyla günahı arıtmaktan söz eder (Zekarya 13:8,9; Malaki 3:2,3; Luka 3:16).

4:4 artakalan, bırakılan: İsrail tarihinde "artakalanları" ortaya çıkaran çok üzücü üç olay söz konusudur:

1. Babil sürgünlüğü (Hezekiel 39:23-29)
2. Titus'un İ.S. 70 yılında Yerusalemlen'i yıkması (Luka 19:43-44)
3. Gelecekte ulusların Yerusalemlen'i kuşatması (Yoel 3:9-21)

Yerusalemlen'de yaşayanlar arasında yazılan: Burada, İsraililer arasından kurtulacak kişiler, tüm uluslardan kurtulacak kişilerden daha çok vurgulanır (Hezekiel 13:9; Daniel 12:1).

kutsal: Tanrı'nın adalet ve yakma ruhu bir kişiyi günahattan arıtınca dek o kutsal sayılmaz (Efesliler 1:4; 2. Selanikliler 2:13; Vahiy 21:27). Yalnız kutsal kişi, yaşayan adam olarak anılır («suçlarınızdan ve günahlarınızdan ötürü ölü kişilerdiniz» [Efesliler 2:1,5; Koloseliler 2:13]). Kutsal bir yaşam sürdürmek, benliğin iğrençliğinin üstesinden gelmek demektir (Romalılar 6:6-22). Ne düşüncelerde ne de hareketlerde gerçeğe ters olanı bulundurmamaktır. Günaha düşürebilen birçok tuzağa karşın, Mesih inanlısı kutsal olmaya çağrılır (Haberciler'in İşleri 9:13,32,41; 26:10; Romalılar 1:7; 1. Korintliler 1:2; 2. Korintliler 1:1; Efesliler 1:1; Filipililer 1:1: v.s.).

Vahiy'de bu tuzaklardan bazıları bildirilir:

1. Tanrı'ya karşı ilk sevgiden ayrılma (Vahiy 2:4)
2. Yanlış öğretiyüzünden imanda zayıf olma (Vahiy 2:14,15)
3. Ahlsızlık, yalancı tanrılara tapınma (Vahiy 2:20,21)
4. İman koşullarına uymazlık, gündelik yaşamda gevşeklik, ılıkılık (Vahiy 3:1-3,15,16)
5. Servet, varlık yüzünden büyükleme (Vahiy 3:17)

Mesih İsa'nın amacı, kendisine inananları «parlak, kutsal ve suçsuz durumda kendi katına ... ne kiri, ne buruşuğu, ne de sıradan hiçbir bozukluğu olmaksızın eriştir»mektir (Efesliler 5:25-27).

Birinci yüzyıldaki Mesih inanlıları kutsal bir yaşam sürmeyi önemsemeseydiler, Mesih'le ilgili Müjde'yi tanrısal güçle yayabilirler miydi; «dünyayı altüst eden bu insanlar» olarak tanınabilirler miydi (Haberciler'in İşleri 17:6; 1. Korintliler 4:6,16; 11:1; Filipililer 3:17; 1. Selanikliler 1:5,6)? Bugün batı dünyasında Tanrı bildirisinin az yayılmasının, az kabul edilmesinin nedeni, Mesih inanlılarının kutsal denilemeyen yaşam düzeni olabilir mi (1. Korintliler 15:34)? Öte yandan 20. yüzyılın sonunda eski Sovyet Birliği'ndeki ruhsal açlık, oradaki inanlıların yıllardır zor koşullar altında kalmalarına karşın yılmadan iman yaşamını sürdürmelerine bağlantılı değil mi?

4:5 mesken: Türkçe'ye mesken olarak çevrilen İbranice makôn sözcüğü Kutsal Yazı'da yalnız «Tanrı'nın konutu» için kullanılır (1. Kırallar 8:13,39).

duman: Mısır'dan kurtarılacak özgür kılınan İsraililer'e yol gösteren, onları koruyan bulut sütununun duman çıkardığı bildirilmez. Ne var ki, Tanrı Sina Dağı'na indiğinde dağın tütüğü yazılır (Çıkış 19:18; 20:18).

4:6 sığınacak yer: Çıkış'ta yazıldığı gibi Tanrı «o gün» gündüz bulutla, gece ateşle İsrail'i koruyacağını vaat etti (Çıkış 13:21,22; Mezmur 91:1,2). Tanrı'nın huzuru güvenlik sağlar (Çıkış 14:19,20; Yeşaya 26:20-21; 32:1-2; Zekarya 2:5). Bu sığınaktan uzaklaşmayı kim ister?

1. Mesih inanlısının aile, komşuluk ve iş ilişkilerinde Tanrı'nın onu kutsal tutmasına gereksinimi vardır.
2. Mesih inanlısının bolluk, rahatlık ve varlıklı bir yaşamın özel tuzakları olan maddecilik, büyükleme, bencillik, başkalarını küçümseme ve dünya sevgisinden korunmaya gereksinimi vardır.
3. Zarar, üzüntü ve sıkıntı günlerinde Mesih inanlısının kendine acıma, başkaldırma, karamsarlık, somurtkanlık ve ümitsizliğin üstesinden gelmek için Tanrı'nın gücüne gereksinimi vardır.

örtü: İbranice'de bu sözcük, Antlaşma Sandığı üzerindeki kapak (bağışlamalık) için kullanılan sözcüğün aynısıdır (İbraniler 9:5; Çıkış 37:[1-5],6-9; 40:[17-19],20-21; Levililer 16:2-5,11-16). Bu kapak, günahın bağışlandığı yerdirdi. O çağın düzenine göre, başrahip kendisinin, ev halkının ve tüm İsrail'in günahı için kesilen kurbanın kanını yılda bir kez bağışlamalık üzerine serperdi. Antlaşma Sandığı içinde Musa'ya bildirilen Yasa bulunurdu. Yasa'nın koşullarını yerine getiren bu kutsal tören, İsrail'i Tanrı öfkesinden korudu, onu örttü. Aynı zamanda bu dinsel tören bugünlerin koşulunu simgelerdi: Dünyanın günahı için kendi kanını döken İsa Mesih, kendisine inananları Tanrı'nın öfkesinden korur (İbraniler 9:22; 1. Yuhanna 1:7).